

Úvodní slovo

Česká školní inspekce jako partner Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy realizuje také důležité mezinárodní šetření o vyučování a učení – TALIS. Jedním z výsledků šetření TALIS 2013 bylo zjištění, že čeští učitelé se málo zapojují do některých forem profesního vzdělávání. Důvodem může být i nedostatek příležitostí. Například pouze cca 15 % českých učitelů (oproti 30 % učitelů v rámci průměru TALIS) zlepšuje své kompetence tím, že provádí individuální nebo skupinový výzkum. Tato forma vzdělávání je v některých zemích velmi oblíbená a v matematice je hojně využívána například v Japonsku pod názvem „lesson study“. Tato forma podpory učitelů je zároveň prezentována jako příklad dobré praxe i v řadě dokumentů mezinárodních institucí.

Právě vzdělávací aktivity typu tzv. lesson study začala Česká školní inspekce v rámci realizace projektu Kompetence III pilotně ověřovat i v České republice. Od listopadu 2014 do října 2015 vzniklo několik týmů složených z didaktika – odborníka z vysoké školy – a několika učitelů základní školy. Přestože je TALIS zaměřen na stupeň vzdělání ISCED 2, pilotní ověřování bylo provedeno také s učiteli prvního stupně ZŠ. Do některých skupinek byli zapojeni i studenti učitelství.

Skupinka učitelů připravila ve spolupráci s didaktikem vyučovací hodinu, kterou jeden nebo více z učitelů následně skutečně odučil v reálné třídě. Tato hodina byla natočena na video a s nahrávkou skupina dále pracovala (analyzovala hodinu, reflektovala výuku apod.). Na základě reflexe pak byla příprava na vyučovací hodinu upravena do podoby metodického materiálu, který mohou využít i další učitelé.

Výstupem tohoto pilotního ověřování je tato zpráva, která se snaží popsat zkušenosti s využitím zajímavé a inovativní metody vzdělávání učitelů matematiky v rámci převzetí zahraničního příkladu dobré praxe a jeho úpravy pro podmínky práce v českých školách. Zároveň vzniklo několik natočených vyučovacích hodin matematiky, které jsou upraveny pro případné další využití (nahrávka je umístěna jako tzv. video-hospitace na portále www.rvp.cz).

Na tomto místě bych rád poděkoval kolegyním – didaktičkám z vysokých škol – a také kolegyním a kolegům z řad učitelů, kteří se do tohoto projektu zapojili. Z jejich hodnocení lze dovozovat, že šlo o vzájemně prospěšnou a užitečnou činnost, kterou obě strany vnímaly jako přínosnou. Zároveň věřím, že výstupy projektu v podobě reflexe zkušeností s touto inovativní metodou postavené na příkladech reálných českých učitelů a konkrétních škol mohou dobře posloužit jako inspirace pro ostatní.

Mgr. Tomáš Zatloukal

ústřední školní inspektor